

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny” és „Felső Torontál”

Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési díj:

Hónatán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egy szám 10 fillér.

Néhány szó a bittositási ügyről.

A sok pusztító tűz, melyek az idén nyáron valóságos csapásként nehezedtek az országra nemcsak azt a népet sujtotta, melynek vagytonát a vörös kakas elpusztította, hanem a biztosító intézetekre nézve is kellemetlen hatással volt. Hozzáértők legalább harmincz millió koronára teszik azt az értéket melyet a tűz az idén a fővárosban és a vidéken elhamvasztott. A haszonra dolgozó biztosító intézetek az idén nem érik el Magyarországon azt az eredményt, amit a múlt esztendőben és ez a körülmény nem egy biztosító intézeti részvényes urat tölt el keserűséggel. Bármilyen részvétellel vagyunk is a tisztelt részvényes urak csorbult szenvedő érdekei iránt, mésem mulaszthatjuk el, hogy kifejezést ne adjunk a károsodott közönség körében elhangzó azon általános panaszoknak, hogy a biztosító intézetek szinte embertelenül szorították le a minimumra azt az összeget, melyet a tűz által károsodottaknak ki kellett fizetni. Nem irták az olyan esetek, hogy gazdák, háztulajdonosok, földbirtokosok és gyárosok a szenvedett kárnak csak egy negyedrészt kapták meg kártérítés fejében a biz-

tosító intézettől. És ez egy esunya, veszedelmes állapot.

A biztosító intézetek az idén körülbelül azt esinálták a tüzkárosultakkal, amit akartak. Kényük — kedvük szerint állapították meg az elpusztult ingatlanok és a szenvedett kár értékét s mikor az érdekeikben mélyen sértett felek az ilyen becslés ellen tiltakoztak, a biztosító intézetek a helyzet magasztalására emelkedtek s eként biztatták a feleket:

— Ha nem tetszik, tessék perelni.

Hónapokig sőt esztendőig húzódo perre utasították azokat a polgárokat, akiknek vagytonát a tűz tönkre tette s minden krajczár-ra égető szükségük van. Akiknek többet ér ma ötven forint, mint holnap száz.

Ezt a körülményt nyilván nagyon jól ismerik a mi biztosító intézeteinknél. A nagy preszsiót, amit a nyomor és szükség gyakorol az emberekre így használják ki ők a saját javukra, jól tudván, hogy a leégett embernek sem ideje, sem kedve nincsen a pereskedésre. Így védik ők árkon s bokron keresztül, az emberség sőt néha a tisztesség rovására, de főként a törvény s az alapszabályaik ellenére a részvényeseik érdekeit.

S mialatt ők mindenképpen kibujni igyekeznek vállalt kötelesegeik alól, a legkínosabb pedanteriával követelik meg, hogy a biztosított fél pontosan feleljen meg kötelezettségének s tüzkár esetén a legkisebb forma hiba is, melyet a fél részéről tapasztalnak az illetéknek nem terminusra való fizetése is elegendő nekik arra, hogy a kártérítést magukról elhárítsák.

Ilyen esetekre számtalan példa volt legutóbbi négy hónap folyamán.

Ismét felmerül a fontos nagyérdékű kérdés: a biztosítási intézménynek, de főleg a tüzkárbiztosításnak államosítása. Eminens szükség van erre, nemcsak a károsodó állampolgárok, de magának az államnak szempontjából is, mert akár milyen nagy és sok tűz pusztítson is, a társaságok haszna mégis milliókra rug esztendőnként.

Persze az állami biztosítás intézményét nem lehet máról holnapra megvalósítani. De addig is, míg ez a gyökeres reform létesülhet, gyakoroljon az állam sokkal komolyabb ellenőrzést a biztosító intézetek felett mindazt addig tette, különösen a tömeges tüzkatasztrófák alkalmából hatványozza az

TÁRCA.

Margitta naplója.

Május 1.

Istenem, hát lesz-e még valaha ilyen szép nap az életemben? . . . Ugy tele van a szívem . . . Minden-minden olyan mosolygó a világon. Mindenkit meg szeretnék vigasztalni, hogy nemcsak rossz emberek élnek a világon . . . Amig egy Veér Gyula van, nem kell kétségbeesni . . .

Ennek az embernek nincs párja. Csupa finomság. Egyetlenegyszer sem hívott másképp, mint „Nagysád”. Pedig a mi haszontalan újságíró szobaurunk, Maló váltig kötekedett vele vélem:

— Margitka pompásan tud tornászni — csufolodott. — Tizenkét óra alatt átugratta a „kisasszonyság”-ot s lett belőle „nagysád”.

A csunyanyelvű. De ilyen embernek, mint Veér Gyula, beszélhet háromszáz henczegő újságíró is.

És milyen csinos fiú. Meglátszik rajta, hogy becsületesen él, hogy nem lümpolja át az éjszakákat. Hogy villog a szeme. De a legislegszebb mégis a hangja.

Nem tudom, mi mindent meg nem tudnék. tenni ezért az aranyos, lány hangért. Soha soha nem beszél henczegőben. Még csak a harmadik éve, hogy orvosnövendék, de legalább is olyan komoly, mint a háziorvosunk. Pedig ez már tizenöt éve is lehet, hogy doktor.

. . . Este volt, mikor a kirándulásból hazatértünk. Evvel az emberrel boldogság együtt lenni. A nővérem meghívta, és ő megígérte, hogy meglátogat bennünket. Nekem pedig odasugta:

— És sokszor akarok önnel együtt lenni, Margit nagysád.

. . . Margit nagysád . . . A nevemen is szólított.

Istenem. Soha álom nem jó a szemre.

Május 5

Itt volt. Itt volt. Igazi ur. Nemesek csak átabotában jött fel, hanem vizit időben. Milyen jól áll rajta a fekete ruhája. Nem olyan hanyag a külsejére, mint Maló. De belülről sem oly léha. Ez egy komoly férfi. Ha ebből nem lesz professzor, akkor senkiből.

Érdekes is lehet orvosnak lenni. Kimesélte, hogy ő nem megy vidékre doktornak, parasztok közé. Igaza is van. Ilyen

ember nagyvárosba való . . . Istenem, olyan jó a közelében lenni.

. . . Maló persze, az éjjeli ember, egész nap aludt. En felakartam kelteni, de Veér ur azt mondta, csak hadd lustálkodjék az a lajhár. Ez a leghelyesebb kifejezés. Maló csakugyan az.

Nekem csak ez fájt, hogy Veér ur ilyen rövid ideig maradt. Pedig a nővérem is tartóztatta, ami igazán csoda volt. Mikor kikísértem, azt kérdezte:

— Margit nagysád, mi csak itt találkozhatunk?

Igazán nem értettem meg mindjárt, mit akart ezzel mondani. Ragyogó szemmel nézett rám és így folytatta.

— Mondtam már a multkor, hogy én sokszor akarok magával találkozni. Itt nem lehetséges a nővére meg Maló miatt. . . . Majd elmegyünk együtt sétálgatni. . . .

Akar?

— Szeretnék! — feleltem félve. Csak a szeme ne ragyogott volna úgy, mikor ezt mondta!

Majd írok levelet. Abból megtud mindent.

Május 9.

Irt levelet. Itt van már a kezemben tegnap este óta. Nem tudom mi bajom. Szédülök. Alig tudtam felelni a nővérem-

ellenőrzés teendőit. Így legalább elejét vehetjük annak, hogy a gazda vagy háztulajdonos, aki évtizedeken át fizeti nagy megerőltetések árán a magas illetékeket, nem fog jogos érdekében csorbát szenvedni. De indokoltá teszi az ellenőrzést a gombamódra szaporodó külföldi ekzotikus nevek alatt szereplő új biztosító intézetek is.

HIREK.

— **Gyermekszöktető képviselő.** Dr. Barta Ferenc országgyűlési képviselő szerdán az iskolai órák alatt megjelent a róm. cath. iskolaépületben nevével Jung Ninával és ott Martin János tanító osztályába lépve, megkérte őt, engedné meg, hogy felesége első férje utáni gyermekét Margitot magukkal vigyék rövid időre, mivel anya, aki a fővárosban lakik, régóta nem látta a gyermekét. A tanító készséggel tett eleget a kérésnek és elengedte a leánykát. Az utózára érve egy ott várakozó bérkocsira ültek és rögtön kihajtottak a vasutra és a 9 órakor Budapestre induló gyorsvonattal elutaztak, magukkal vive a gyermeket, aki, mikor látta, hogy elviszik, sirásra fakadt és ellenszegült. Nagyszülei Jung Ferenc és neje, kiknél a gyermek tartózkodott, csak később tudták meg, hogy mi lett Margit unokájukkal. A gyermek ilyenmódon való ellopása miatt városszerte különféle hírek vannak elterjedve. Legvalószínűbbnek tartják, hogy dr. Barta orsz. képviselő feleségével egyetértve azért szöktették meg a gyermeket nagyszüleitől, hogy a leányka apai nagyszülei, egy gazdag kiskindai család ellen gyermektartás címében több évre visszamenőleg perrel akar fellépni. Barta képviselő különben apósa ellen is pert folytat, ami szintén olyan természetű, ami azt látszik igazolni, hogy a képviselő úr házassága révén mindenáron nagy vagyonhoz akar jutni, mert, hogy nem az apai, mondjuk mostoha apai szeretet vezette a kis Mar-

nek, hogy miért esik ki minden a kezemből . . .

Azt kérdezi tőlem a levélben, tudnám e őt szeretni. Hát szabad nekem azt felelni erre, hogy igen? Pedig: igen, igen igen. Mindig őt szeretném szeretni. Nem, nem merem ezt neki megmondani. Soha. Vagy talán majd egyszer. Sokára.

Mit tegyek? Azt mondja, hogy holnap délután vár a fasorban. Hogy: ha szeretem, ott leszek. Hát szabad neki megtudni, hogy szeretni tudnám . . . ?

Május 10.

Nem akartam . . . Nem akartam semmiképp sem elmenni. Egy jóra való leánykának nem szabad csak úgy sétálgatni egy fiatal emberrel.

. . . És ott voltam . . . Csak egy félórát sétálgattunk. Alig szöktünk egymáshoz, de bizony azt gondolta ő is, amit én, hogy milyen szép az élet. Mikor elváltunk megígértette velem, hogy néhány nap múlva megint találkozunk. Megszorította a kezem. Velem forgott a világ. És ragyogott minden.

Május 15.

Ismét veie voltam. Alig egy pár percig csak. Valami szűk kis utcán mentünk keresztül. Egyszerre hirtelen megcsókolta a kezemet . . . Ez: a boldogságot nem tudtam elbirni . . .

git megszőktetésére, erre a romantikus ultra az bizonyos, mert hiszen, ha akarták volna a gyermeket, már rég felvihették volna magukhoz a hanem inkább az az általános elterjedt híresztelés, hogy a gyermekkel is anyagi hasznot akar elérni a képviselő úr,

— **Katonai szemle.** Ma érkezik lovag Bayersheimi Scvitzler Lajos tábornagy a 7. hadtest parancsnoka egy lovassági dandárparancsnok kíséretében városunkba, érkezik hogy a 12. huszár ezred itteni osztálya felett szemlét tartson. A hadtestparancsnok hétfőn tartja meg a szemlét és kedden tovább utazik.

— **Hymen.** Kertz Lajos máv. hivatalnak tartalékos hadnagy eljegyezte Reisz Annus kisasszonyt Vinkovezéről.

— **Városi közgyűlés.** Nagyikinda város képviselőtestülete csütörtökön délelőtt 9 órakor tartotta rendes közgyűlését a városatyák roppant részvétlensége mellett folyt be. A közgyűlés tárgysorozata pedig nem volt hiányában a fontos tanácskozási tárgyakkal. A nagy, negyven pontból álló tárgysorozat letárgyalása három óra alatt megtörtént. Helyszüke miatt csak a főbb pontjairól a tárgysorozatnak emlékezünk meg. — Letárgyalta a közgyűlés az 1905. évi költségvetést, melyet ugy általánosságban, mint részleteiben egyhangulag elfogadott a képviselőtestület. — A polgármester és rendőrkapitány javadalmazásának rendezése körül egy kis vita származott, de végeredményében névszerinti szavazással óriási többséggel a fizetésjavítás mellett döntött a közgyűlés. A határozat kihirdetése után a polgármester, ki az elnöki tisztelet Müller tanácsnoknak engedte volt át — újból elfoglalta az elnöki széket, megindult hangon mondott ugy a maga és a rendőrkapitány nevében köszönetet a közgyűlésnek a fizetésemelés körül tanúsított lojális magatartásáért, amit azazal igyekeznek majd meghálálni, hogy a város érdekében és a közügyért a jövőben is minden igyekezetükkel munkálkodni fognak. — Kiemelendő még, hogy a közgyűlés két új ovoda felállítását határozta el egyhangulag. A gyöngyösi tűzkárosultaknak 10 koronát szavazott meg, míg Vengyel Géza jegyzőnek helyettesítés után tiszteletdíj gyanánt kétszáz koronát szavazott meg. Általában jó és adakozó kedvben volt a közgyűlés Állandó löverseny teret is engedélyezett a vármegyeiagarász és lovasegyletnek, amely most állandó tribün építését határozta el. — A szegedi siketnéma intézet alapítójaként iratkozott be a város. — Nagyobb vitát provokált a vsi bérház emeleti lakásának bérlete,

Május 16.

A nővérem sejteni kezd valamit. Az a szemtelen Maló beszélhette tele a fejét. Nem szóltak még eddig semmit, de látom, hogy figyelnek rám . . . Bánom is én . . . Nekem szeretnem kell Veert . . .

Május 17.

Csak most haragszom igazán a volt osztálytanáromra, aki sohasem engedett bennünket regényt olvasni. Az irigység. Nem akarta, hogy megtudjuk milyen szép a szerelem. Én nem értem, de olyan jó is így szeretni. Az egész: egyszerű dolog. Ő levelet ír nekem és azt kérdi benne, hogy szeretem-e? Én felelek neki, hogy: szeretem. Csak ez az egy szó az egész és én nappal is gyönyörűeket álmodom. Nemhogy őjjel. Ha az emberek mind szeretnének, talán nem is volna köztük rossz.

Május 24.

Ma duzzogott Gyula. Az én Gyulám. Hogy nem szeretem igazán. Mert, ha igazán szeretném, akkor nemcsak egy félórát sétálnék vele.

Hát a szerelem nemcsak édes, van benne keserűség is? . . . Fáj, nagyon fáj, hogy Gyulának nincs belátása. Hiszen folyton hazudnom kell a nővéremnek, mikor sétálni megyek vele.

Május 26.

melyet bérlője Dr. Putnik Száva a szerb olvasókörmek akar albérlébe adni, ami ellen Dr. Türk Marcell felszólalt, azonban a közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el. Dr. Türk a határozatot megfélebbzte.

— **Megölte a pálinka.** Szanádrol jelentik nekünk, hogy f. hó 19-én Gyukiesin Szvetozár oda való napszámos hirtelen meghalt. Délben ittás állapotban tért haza, mint rendesen először is feleségével vészt össze. Azután, amikor magát jól ki dühöngte enni kért az asszonytól. Felesége paprikást adott neki azzal távozott a szobából, nem sokára mikor visszatért férjét az asztal mellett halva találta. Az orvosi boncolás megállapította, hogy szívszélhűdés oltotta ki életét, amit a pálinkának tulságos élvezete idézett elő.

— **Agyonütötte a daru.** Csösztelekről jelentik lapunknak, hogy ottan f. 20-án a gróf Csekonics féle uradalmi szérus kertben halálos végű baleset történt. Mayer Mátyás 25 éves napszámosnak szénarakás közben, az emelő daru oly erővel esett a fejére, hogy rögtön meghalt. Az ügyben a vizsgálatot megindították.

— **Megszökött a kórházból.** Titz Katicza egy olyan besurranó tolvaj, ki már több ízben követett el lopásokat, a kórházba volt internálva, hogy megfigyeljék elmeállapotát, vajjon tényleg gyenge elméjü-e? Titz pénteken éjjel megszökött a kórházból és tekintettel arra, hogy az idő már összejár, elvitte a kórház szakácsnéjának téli ruháját, sőt egy pár keztyűt is vitt magával. — Ez az ujabbi lopása és az, hogy csak melegebb ruhát vitt magával arra enged következtetni, hogy Titz Katicza még sem örült, sőt ellenkezőleg igen józan gondolkodású.

— **Ragályos betegségek.** Statisztikát kaptunk arról, hogy az idén január hó 1-től a mai napig hány vörhenybetegedés volt városunkban. A lefolyó tíz hónap alatt 495 bejelentett eset fordult elő. Roppant nagy szám ez és tekintve, hogy utóbbi időben szaporodnak, a vörheny betegégek, meg nagyobb lesz a szám. — A vörhenyhez járult utóbbi időben a tiphusz is, melynek volt is már néhány áldozata.

— **Csendélet Mokrinban.** Mokriini levelezőnk írja, hogy folyó hó 21-én virradóra Gavrilov Milán nagykomlósi (pusztai) lakost a vasut körül véres fejjel eszméletlen állapotban találták fel a járókelők. Mikor magához tért elmesélte, hogy részeg fejjel haza felé tartott a pusztára. Amikor a vasuttáján a sötétben hozzá szegődött Szekulics Zsiva és Jánity Obrád elkezdtek vele civodni, majd úgy ütötték fejbe hogy eszletét veszítette. Különben, mint levelezőnk írja, ottan napirenden vannak

Ma először tegezett. De a hangja nem a régi volt.

— Szeretsz? — kérdezte.

— Nagyon! — feleltem.

— Akkor adsz egy csókot! — suttogta. De rettenetes volt nézni a szeme forgását. Alig birtam visszatartani a sírást. És hazaszaladtam.

Május 30.

Azt írta, hogy bocssássak meg neki. Holnap feljő. Pedig ez nincs rendjén, mert holnap a nővérem egész nap nincs itthon. És, ha megtudja, hogy Veér itt volt, akkor kikapok.

— Nem tudom neki megírni, hogy ne jöjjön . . .

Május 31.

. . . Maló úgy ugrott be a szobába, mint valami tigris. Azt hittem ez a halál, el kell sülyednem szégyenletben . . . Veér magához szorított meg akart csókolni. Irtóztató véresek voltak a szemei. Több volt, mint csunya.

Maló az arcába vágott az öklével.

— Gazember! — ordította a fülébe. — Nem tudtam, hogy gazember is van a barátaim között . . . Hová raktad a tisztelességedet? . . . Pusztulj! . . .

. . . És kilökte őt.

Fáy Nándor.

az éjjeli megtámadások. Utcái suhancok botokkal kaborolják be az utcákat éjjel is mindenkit a kit utjukban találnak inzultálják, vagy egyszerűen leütik — A községi rendőrség meg az alatt valamelyik kurta korezmában duhajkodik.

— **A hus ára és a hatóságok.** Igen érdekes döntést hozott most a kereskedelmi miniszter és a huskimérés szabályozására vonatkozólag szenzációt fog ez kelteni az egész országban. Arról van szó, joga van-e a hatóságnak az esetre, ha a mészárosok mesterségesen drágítják a husat, hatóságilag szabályozni a hus árát. Egy esetből kifolyólag a kereskedelmi miniszter igenlő határozatot hozott és ezt a következőképpen indokolta meg.

„Igy kellett határoznom, mert a marhahusmérés szabad gyakorlatának korlátozására nézve az 1884. évi XVII. törvény 53. szakaszában felsorolt külön intézkedések nemcsak együttesen, hanem egymástól függetlenül is elrendelhetők. Nincsen tehát nehézség az iránt, hogy olyan községekben, ahol a hus árát a szomszédos vidék viszonyaihoz képest mértéken túl felesigázták, a fogyasztó közönség érdekében a másodfokú iparhatóság az illető község képviselőtestületének kívánságára s az elsőfokú iparhatóság valamint a kereskedelmi és iparkamara meghallgatásával az ipartörvény 53. szakaszának b) pontjában megjelölt intézkedést léptesse életbe és a hus árát időnkint hatóságilag szabályozza.

— **Dézsába fult asszony.** Különös módon halt meg a napokban Kláriban egy Lázity Szimáné nevű 27 éves fiatal asszony. Az asszony ugyanis fejével egy vizet telt dézsába esett s belefutott. A dolog igen gyanús volt miért is a bíróság vizsgálatot rendelt el s az asszony holttestét fölbontatták. Ez alkalommal két foltokat találtak ugyan testén, de ezt valószínűleg esés közben kapta. Az asszony ugyanis szívszélhűdés érte s így fejével a dézsába esett s belefutott.

— **Javul a helyzet.** A földmivelésügyi miniszterium ma adta ki a romániai konzuli jelentéseket, melyekből kiderül, hogy Romániában a mezőgazdasági viszonyok lényegesen megjavultak; a legelők felüdültek, a termőföldet már könnyű szerrel szántják és munkálják: gyümölcsben szőlőben és különösen szilvában nagy a bőség. Éppen csak a tengeri késett, meg az eső. Ez az első sorban Romániának kellemes fordulat kétségkívül ki fog hátni a mi viszonyainkra is. Ma az egész világ oly szoros kapcsolatban van, hogy Uruguay, vagy Kamerun viszonyai befolyást gyakorolnak a középeurópai országokra, hát még szomszédos és sűrű összeköttetésben álló országok viszonyait. Különben nálunk is van eső és ha most bele nem jutunk a másik végletbe és csak annyi esőt kapunk, amennyire szükségünk van, egészen más képe lesz a télnek, mint amilyent eddig festettek. Talán még sem lesz egetverő drágaság, mely különben is indokolatlan és megélnünk valahogy az idei jég hátán is.

— **Amerikai burgonya behozatala.** Kihirdetés van rá, hogy az idén nagy mennyiségű burgonyát fognak Amerikából Magyarországra számára a fiumei kikötőbe szállítani. Több ottani nagyobb terménykereskedő már meg is kötötte az üzletet a szállításra és pedig olyan olcsó ármellett, hogy az amerikai burgonya kilóját 8 fillérrel lehet majd Fiumében vásárolni, míg nálunk a burgonya kilójáért 20 fillért is kérnek a termelők. Egy amerikai újságban pedig azt olvassuk, hogy a budapesti amerikai konzul-tól e hó 1-én a következő kábeltávirat érkezett az amerikai kereskedelmi miniszteriumba: „Opening fog lerge ping potatoes“ Ami magyarul azt jelenti, hogy alkalom nyílt, nagy rózaszín burgonyákat exportálni Amerikából Magyarországra. Ennyire jutott Kanaán földje, hogy Amerikából behozott krumplit fogunk fogyasztani.

— **Ezen lap kiadóhivatala.** valamint Magyarország, Ausztria és Németország összes egyéb újságai és folyóiratainak kiadóhivatalai M o s s e Rudolf hirdetés

dájával megegyeztek, miszerint ezen óráig összes irodaiban hirdetések ugyanazon feltételek mellett vállaltatnak el közlésre, mint az újságok kiadóhivatalaiban. A hirdetőre, ki hirdetései közlése céljából M o s s e Rudolf hirdetés irodájához fordul, ezáltal többköltség, vagy egyéb kiadás nem háramlik, sőt inkább jelentékeny előnyökben részesül, mely előny különösen a hirdetésre használt újságok számának növekedésével, tetemesen gyarapodk. Többek közt i elégséges több újság részére is egy kézirat beküldése; az összes hirdető újságokról egy számla állítatik ki, és így a hirdető újságokról egy számla állítatik ki, és így a hirdető minden egyes újsággal való leszámolástól megkíméltetik; tartós és nagyobb hirdetés megbízásoknál a hirdető megfelelő árendeményben részesül. Költségek és hirdetés minták készsége szolgáltatnak. A hirdetések cél szerű fogalmazására, és mindenkor celnak legmegfelelőbb lapválasztásra nézve kimerítő felvilágosítások szívesen adnak. M o s s e Rudolf hirdetés irodája minden nagy városban saját irodával rendelkezik, nálunk: **Budapest, IV. Ferencziek-tére 3.**

— **Kezességet vállal.** Balassa K. gyógyszer-tára, Budapest-Erzsébetfalva, hogy az által forgalomba hozott csodahatású valódi angol Calassa-féle **Ugorkatej** az arcnak nem art. Csak egyszer próbaképpen rendeljék meg t. hölgyeink a Balassa-féle ugorkatejet és akkor meg fognak róla győződni, hogy ezen szepítőszert azonnal eltávolít szepítőt, májfoltot, vimmerlit, mitessert és mindenféle tisztatlanságot az arcról és a bőrt simítja, fiatalítja és üdíti. Ára 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 kor., puder 1.20 kor. Kapható mindegyik gyógyszer-tárban. Óvakodjunk utánzatoktól. **IV.**

IRODALOM. SAJTO. MUVÉSZET.

A legolcsóbb lap. Nemesak a legolcsóbb, de egyben a legjobb szépirodalmi, képes hetilap a „Képes Családi Lapok“, mely már 26 éve fennáll.

A „Képes Családi Lapok“-nak most új szerkesztője és tulajdonosa van, Gárdonyi Ignác vette át, ki hatalmasan megjavította a lapot.

A „Képes Családi Lapok“ most szebb, jobb mint volt, de ára most is negyed évenként csak 3 korona. Minden új előfizető egy szép regényt kap ajándékba.

A lap felelős szerkesztője tovább is Csillag Máté maradt.

Kérjen mindenki mutatványszámot a kiadóhivatalától, Budapest, VI., Ó-utca 12.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos

KEMÉNY JÁNOS.

Kiadóhivatala, Nkikindán. Telefon. sz. 15.

A nagyikindai járás főszolgabírójától.

1380 szám

904.

Pályázati hirdetmény.

Hivatkozással folyó évi január hó 9-én 142/904. szám alatt e hivatal által kibocsátott pályázati hirdetményre miután a kiírt pályázat kellő eredményre nem járt, Torontálvármegye nagyikindai járásához tartozó közel 10000 lakossal és 27000 holdnyi területtel bíró Mokrin községben üresedésben levő községi állatorvosi állásra újabb pályázatot hirdetek.

Ezen állással évi 1200 kor. készpénzfizetés és a szabályrendeletileg meg-

állapított hússzámú és látogatási díjak élvezete van egybekötve.

A képviselő testületnek 1902. évi szeptember hó 5-én kelt 270 hgy. számú jogerős határozata szerint elfogadott a nm. m. kir. földmivelésügyi Ministerium 1900 évi szeptember hó 29-én 9500 számú rendeletének 181 §-ában megállapított látogatási díj megállapítás.

A hússzámú mintegy évi 300 koronát jövedelmezhet. A szerb vagy román nyelv birása kívánatos.

Felhívom ezen állásra pályázni öhajtó okleveles állatorvosokat, hogy oklevelükkel és bizonyítványukkal felszerelt kérvényeiket 1904. évi október hó végéig a nagyikindai szolgabírói hivatalhoz küldjék be.

Megjegyzem, hogy Mokrin községben tág tér nyílik a magán gyakorlat folytatására, mert Mokrin községben kiterjedt állattenyésztés van.

Nagyikinda, 1904. évi szeptember hó 14-én.

Horváth Zoltán
főszolgabíró.

Nagyikinda r. t. város polgármesteri hivatalából.

16928 szám.

II. — 1904.

Hirdetmény.

Ezzennel közhírré tétetik, mikép Nagyikinda város területén tartózkodó nem tényleges honvéd legénységre nézve az ellenőrzési szemle **folyó évi október hó 1-ő napjának d. e. 8 órakor a városház nagy termében fog megtartani.**

Ezen ellenőrzési szemlén mindazon nem tényleges honvédek kötelesek megjelenni, kik a folyó év folyamán sem tényleges szolgálat, sem katonai kiképzetés alatt nem állottak, sem fegyvergyakorlatban részt nem vettek.

Felhivatnak tehát Nagyikinda város területén tartózkodó összes nem tényleges honvédek, hogy a mondott időben és helyen honvéd igazolványaikkal ellátva pontosan annál is inkább jelenjenek meg, mert a meg nem jelenők vagy elkésve érkezők, az utószemlén Szegeden a kiegészítő parancsnokság székhelyén kötelesek megjelenni és ezenfelül ha elmaradásukat igazolni nem képesek a véderőről szóló 1889. évi VI. t.-cz. 55. § a illetve a törvény végrehajtásához kiadott utasítás 36. §-a értelmében a katonai fegyelmi szabályok szerint meg is fognak büntetni.

A mennyiben az ellenőrzési szemle folyó évi október hó 1-én befejezhető nem lenne, úgy az folyó évi Október hó 3-án fog folytatni, illetve befejezteni.

Az utóellenőrzési szemle folyó évi december hó 1-én és 2-án Szegeden tartatik meg.

Kelt Nagyikindán, 1904. évi szeptember hó 15-én.

Augusztin Miklós,
városi főjegyző,
mint katonai előadó.

Az amerikai kiutazásról.

Gróf Tisza István miniszterelnök kifejezetten kijelentette a képviselőházban, hogy a kivándorlót semmi körülmények között sem akarja megfosztani a maga szabad elhatározásától. Mindenki arra utazhatik, a merre utazni akar. A miniszterelnök ugyancsak a képviselőház nyílt ülésén hangsúlyozta, hogy egyetlen egy kivándorlót sem fognak arra kényszeríteni, hogy Fiumén keresztül hagyja el az országot. Ezen az útvonalon tizenhét napot kell a tengeren tölteni, hogy Amerikába eljussunk. A községi és körjegyzőket utasította ugyan a magyar kormány, hogy a kivándorlóknak a fiúmei tizenhét napos amerikai utazást ajánlják, ami a jegyzők ennél tovább nem mehetnek. Ajánlani ajánlhatják a hosszabb tengeri utazást, de nem kényszeríthetnek rá senkit. Mert ha a kivándorló kijelenti, hogy Brémán keresztül akar utazni, ahonnan 7 nap alatt éri el Amerikát, a jegyző az utlevelet Brémán át is köteles kiállítani. Az esetben azonban, ha a jegyző ezt mégis megtagadná, a kivándorlónak jogában áll a jegyző ellen azonnal panaszt emelni a vármegye alispánjánál. A vármegye alispánja majd elrendeíti, hogy a jegyző adja ki a kivándorlónak a brémai utlevelet. Ha mégis akadna valaki, aki a kivándorlót egyéni szabadságától megfosztva, kényszeríteni akarja a fiúmei utra, az ellen sürgős beadványt kell intézni gróf Tisza István miniszterelnöknek, mint belügyminiszterhez Budapestre. A miniszterelnök kétségtelesen igazságot fog tenni. Aki a brémai utlevelet megkapta, Odenbergen keresztül akadálytalanul utazhat Brémába és onnan 7 nap alatt kijut Amerikába. Az ügynököktől senki semmi esetre se ijedjen meg. Az ügynökök vagy megbízott senkit fel nem tarthatnak, ha valamelyik mégis megkockáztatná, azt az ügynököt nyomban föl kell jelenteni a miniszterelnöknek, még pedig az a legcélszerűbb, ha a kivándorlót, a hol feltartóztatják, rögtön sürgönyblankettát kér és az ügynököt gróf Tisza István miniszterelnök budapesti címére szóló táviratban kéri

megbüntetni. A miniszterelnök ilyen esetben tüstént intézkedik, hogy a kivándorló szabadon utazhassék, sőt arra is kell, hogy gondja legyen, hogy az ügynököt megbüntessék. A miniszterelnök az ügynököktől is megköveteli és kell, hogy megkövetelje, hogy a törvényt tiszteletben tartásuk s azokat a kivándorlókat, akiknek brémai utlevelük van, ne háborgassák. Utlevelét nélkül senki se utazzék Amerikába. Mar azért sem mert iszen utlevelet mindenki kap.

Missler F., Bremen.

52, 1-6

9284 szám tkvi 1904.

Utőajánlati árverési hirdetmény!

A nagyikindai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közli, hogy az Adamohi takarékpénztár adai végrehajtónak Sibul István és társai nagyikindai lakosnak végrehajtást szenvedettek elleni 473 korona 52 fillér és jár. kielégítése miatti ügyében a területen levő a nagyikindai 11189 számú telekjámban A. I. 1. 3. sor. 9742/2 és 11239/1. hr. szám alatt kisk. Sztankov Lázár tulajdoniul felvett ingatlan 903 korona, és a nagyikindai 11956 számú telekjegyzőkönyvből A. I. 1-2. sor. 9742/4 és 11139/3. hr. sz. m. alatt Tesity Stankóné szül. Zarity Ilona tulajdoniul felvett ingatlan 866. korona kikiállási árban a beadott utőajánlat falytán ezen kir. törvényszék árverési termében 1904 évi október hó 17. ik napjának d. e. 10 órájkor újabb bírói végrehajtási árverés alá fog bocsájtani azzal, hogy az ingatlan az ajánlattevő által beígért 55 korona illetve 100 korona 10 filleren alul nem elfog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen

elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Nagyikindán a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1904. évi szeptember hó 7-én.

Kapustyák.
kir. tr. széki bíró.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

Hölgyek figyelmébe.

Az őszi és téli toilette ujdonságok, úgy francia mint angol

costümök, felöltők

már tömegesen készülnek és láthatók

Gráner Róza utóda

elsőrendű műtermében.
Szeged, Somogyi-utca 22

Elsőrendű asztali burgonya

✱ ✱ ✱ ✱ jótállás mellett! ✱ ✱ ✱ ✱

Elsőrendű	rózsaburgonya	4 80 korona,	50 Kg.-ként.
Elsőrendű	fehérburgonya	5 60 korona,	50 Kg.-ként.
Elsőrendű	fejeskáposzta	5 60 korona,	50 Kg.-ként.

== Vevő hajó- vagy vasuti állomására bérmentve szállítva. ==

800 K. egy waggon után budapesti másodpéldány szerint.

== Hátralék az áru megérkezése után. ==

FISCHER
IGNÁC

✱ Rudolfsgrád ✱

== Torontálmegye. ==

Mindenféle üzleti könyvek takaréktárak és kereskedelmi üzletek részére kaphatók a Kiadói Nyomdában.

Brázay-féle Sösborszesz

Ha naponta Brázay-féle sösborszeszszel öblögetjük a torkunkat, elejét vesszük a meghűléstől eredő torokbainak.

Kiadói Nyomda Szeged, Somogyi-utca 22. 1904.